

Sygn. akt VII U 1138/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: sekr. sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 października 2016 r. w Warszawie

sprawy S. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o przeliczenie wysokości emerytury

na skutek odwołania S. P.

od następujących decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział
w W.

z dnia 28 maja 2015 roku, znak: (...)

z dnia 13 stycznia 2016 roku, znak: (...) oraz z dnia 13 stycznia 2016 roku, znak: (...)

1. umarza postępowanie w zakresie odwołania od decyzji z dnia 28 maja 2015 roku, znak: (...),
2. oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

Sygn. akt VII U 1138/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 maja 2015 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił S. P. ponownego ustalenia wysokości emerytury, wskazując w uzasadnieniu, że zgodnie z treścią art. 110a ustawy emerytalnej, ponownego ustalenia wysokości emerytury od podstawy wymiaru emerytury przeliczonej w myśl powołanego przepisu dokonuje się, gdy zostały spełnione łącznie następujące warunki: do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przypadające w całości lub w części po przyznaniu emerytury z okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych, przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury, bądź dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał on ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, a także jeżeli nowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy niż 250%. Ponadto przeliczenie emerytury na powyższych zasadach może nastąpić tylko raz. Organ rentowy wskazał, iż z uwagi na fakt, że ubezpieczona nie przedłożyła dokumentów potwierdzających wysokość wynagrodzenia za lata przypadające

po przyznaniu emerytury, tj. od 2007 roku, brak jest podstaw do zastosowania art. 110 lub 110a do przeliczenia przysługującego jej świadczenia (decyzja z dnia 28 maja 2015 r., znak: (...), k. 49-50 a.r.).

Decyzją z dnia 13 stycznia 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W., po raz kolejny odmówił S. P. ponownego przeliczenia emerytury wskazując, że wysokość ww. świadczenia oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przypadającą w całości lub w części po przyznaniu emerytury, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy niż 250%. Organ rentowy zaznaczył, iż z uwagi na fakt, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony w najkorzystniejszy sposób, tj. od zarobków z lat 1998-2007 wynosi 244,45%, a więc nie jest wyższy niż 250% brak jest podstaw do przeliczenia emerytury w myśl art. 110a ustawy emerytalnej (decyzja z dnia 13 stycznia 2016 r., znak: (...), k. 90-91 a.r.).

Odwołanie od powyższych decyzji złożyła w dniu 08 lipca 2015 r. ubezpieczona **S. P.**, wnosząc o ich zmianę i przeliczenie świadczenia emerytalnego. W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała, że spełnia określone w art. 110a warunki do ponownego ustalenia wysokości emerytury. Zaznaczyła, że organ rentowy przy wyliczaniu świadczenia uwzględnił okres przebywania przez nią na urlopie wychowawczym, aczkolwiek stosując w tym zakresie wskaźnik niższy aniżeli określony w ustawie emerytalnej. Podkreśliła również, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynosił odpowiednio w 1995 r. – 343,64%, 1996 – 336,85%, a w 1997 r. – 320,78% i taki też wskaźnik winien być przyjęty przez organ rentowy w treści zaskarżonej decyzji (odwołanie z dnia 08 lipca 2015 r. k. 51 a.s.).

Powyższe odwołanie zainicjowało postępowanie w sprawie o sygn. akt VII U 413/16, która następnie na mocy zarządzenia z dnia 11 marca 2016 r. została połączona ze sprawą o sygn. akt VII U 1138/15 celem łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia pod sygn. akt VII U 1138/15 (zarządzenie z dnia 11 marca 2016 r. k. 10 – akta sprawy o sygn. VII U 413/16).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 lipca 2015 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie, powołując się na okoliczności przytoczone w uzasadnieniu zaskarżonych decyzji. Organ rentowy zaznaczył, że zaskarżoną decyzją z dnia 28 maja 2015 r. odmówił przeliczenia świadczenia emerytalnego w myśl art. 110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ ubezpieczona nie przedłożyła dokumentów potwierdzających wysokość osiąganego wynagrodzenia za lata przypadające po przyznaniu świadczenia, tj. od 2007 r. Następnie decyzją z dnia 14 lipca 2015 r., organ rentowy uchylił w całości decyzję z dnia 28 maja 2015 r. i odmówił na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej ponownego ustalenia emerytury od przeliczonej podstawy wymiaru świadczenia. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie emerytury, tj. z lat 1998-2007 wynosi 244,81% i jest niższy od wskaźnika w wysokości 250%, natomiast wskaźnik ustalony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu 1989-2008 wynosi 237,20% i jest niższy od wskaźnika w wysokości 250%. Jednocześnie organ rentowy nadmienił, że decyzją z dnia 14 lipca 2015 r., znak: (...), ponownie ustalił wartość kapitału początkowego odwołującej, przyjmując za każdy miesiąc urlopu wychowawczego po 1,3% podstawy wymiaru. Na tej podstawie, organ rentowy odmówił wnioskodawczyni prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury na podstawie art. 110 ustawy emerytalnej (odpowiedź na odwołanie z dnia 23 lipca 2015 r. k. 4 a.s.).

Na rozprawie w dniu 05 maja 2016 r. odwołująca, działająca za pośrednictwem profesjonalnego pełnomocnika, wniosła o zmianę zaskarżonych decyzji poprzez uwzględnienie do wysokości wskaźnika podstawy wymiaru wynagrodzenia z lat 1994-2003, co spowodowałoby wzrost ww. wskaźnika do 273,76% (protokół rozprawy z dnia 05 maja 2016 r. k. 6-62 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. P., urodziła się w dniu (...) W okresie od dnia 01 sierpnia 1968 r. do dnia 31 sierpnia 2009 r. była zatrudniona w (...) SA w W. w wymiarze pełnego etatu na stanowiskach laboranta, starszego referenta ekonomicznego, starszego

referenta technicznego, specjalisty, kierownika magazynu i kierownika działu. Powyższy stosunek pracy ustał z przyczyn niedotyczących pracownika na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników w postaci likwidacji stanowiska pracy (świadectwo pracy z dnia 31 sierpnia 2009 r. k. 35-37 a.r.).

Decyzją z dnia 22 października 2007 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przyznał ubezpieczonej S. P. prawo do emerytury od dnia 01 października 2007r. tj. od miesiąca, w którym został zgłoszony wniosek. Wyplata emerytury została jednak zawieszona z uwagi na fakt kontynuowania przez odwołującą zatrudnienia. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że w celu podjęcia wypłaty emerytury należy przedłożyć Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające fakt rozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonej organ rentowy przyjął wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 10 lat kalendarzowych, tj. od stycznia 1994r. do grudnia 2003r. Ponieważ wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 273,76%, został on ograniczony do 250% (decyzja z dnia 22 października 2007 r., znak: (...) k. 28 a.r.).

W dniu 04 maja 2009 r. odwołująca złożyła w organie rentowym oświadczenie, że osiąga przychód z tytułu pracy wykonywanej w ramach stosunku pracy, nie powodujący jednak zawieszenia lub zmniejszenia świadczenia. Na tej podstawie, decyzją z dnia 13 maja 2009 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. przeliczył wysokość świadczenia odwołującej od dnia 01 maja 2009 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę. W kolejnych latach świadczenie podlegało stosownym waloryzacji i przeliczeniom w oparciu o kolejne przedkładane przez odwołującą dokumenty (decyzja z dnia 13 maja 2009 r., znak: (...), k. 31-32, decyzja z dnia 09 września 2009 r., znak: (...) k. 39-40, decyzja z dnia 15 marca 2010 r., znak: (...) k. 43-44, decyzja z dnia 15 marca 2011 r., znak: (...) k. 45-46 a.r.).

W dniu 25 maja 2015 r. S. P. złożyła w organie rentowym kolejny wniosek o przeliczenie świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem zarobków osiągniętych w okresie jej zatrudnienia w latach 1968-2009 w (...) SA w W. (wniosek z dnia 25 maja 2015 r. k. 47 a.r.).

Decyzją z dnia 28 maja 2015r. znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił S. P. ponownego ustalenia wysokości emerytury, wskazując w uzasadnieniu, że zgodnie z treścią art. 110a ustawy emerytalnej ponownego ustalenia wysokości emerytury od podstawy wymiaru emerytury przeliczonej w myśl powołanego przepisu dokonuje się, gdy zostały spełnione łącznie następujące warunki: do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przypadające w całości lub w części po przyznaniu emerytury z okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych, przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury, bądź dowolnie wybranych przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał on ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, a także jeżeli nowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy niż 250%. Ponadto przeliczenie emerytury na powyższych zasadach może nastąpić tylko raz. Organ rentowy wskazał, iż z uwagi na fakt, że ubezpieczona nie przedłożyła dokumentów potwierdzających wysokość wynagrodzenia za lata przypadające po przyznaniu emerytury, tj. od 2007 r. brak jest podstaw do zastosowania art. 110 lub 110a do przeliczenia przysługującego jej świadczenia (decyzja z dnia 28 maja 2015 r., znak: (...), k. 49-50 a.r.).

Następnie, decyzją z dnia 14 lipca 2015 r., znak: (...), organ rentowy uchylił decyzję z dnia 28 maja 2015 r., znak: (...), wskazując, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony od zarobków z lat 1998-2007 wynosi 244,81%, a więc nie jest wyższy niż 250%. Jednocześnie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że brak jest podstaw do ponownego obliczenia emerytury w myśl art.110a ustawy emerytalnej (decyzja z dnia 14 lipca 2015 r., znak: (...), k. 69-70 a.r.).

W dniu 12 listopada 2015 r. do organu rentowego wpłynęło zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, potwierdzające wysokość wynagrodzenia uzyskiwanego przez odwołującą za okres zatrudnienia od dnia 01 sierpnia 1968 r. do dnia 31 sierpnia 2009 r. (pismo z dnia 12 listopada 2015 r. wraz z załącznikami k. 71-83 a.r.).

Decyzją z dnia 13 stycznia 2016 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. , po raz kolejny odmówił jednak ubezpieczonej ponownego przeliczenia emerytury wskazując, że wysokość ww. świadczenia oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przypadającą w całości lub w części po przyznaniu emerytury, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy niż 250%. Organ rentowy zaznaczył, iż z uwagi na fakt, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony w najkorzystniejszy sposób, tj. od zarobków z lat 1998-2007 wynosi 244,45%, a więc nie jest wyższy niż 250% brak jest podstaw do przeliczenia emerytury w myśl art. 110a ustawy emerytalnej (decyzja z dnia 13 stycznia 2016 r., znak: (...), k. 90-91 a.r.).

Na mocy powyższej decyzji, organ rentowy dokonał korekty wysokości wynagrodzenia za 2002 r. i przyjął za 2002 r. kwotę 64.620,00 zł, a następnie w oparciu o powyższe został ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, który wyniósł 273,69 z lat 1994-2003 (pismo z dnia 31 maja 2016 r. k. 66 a.s.).

Od niekorzystnych dla siebie decyzji organu rentowego z dnia 28 maja 2015 r., znak: (...) i z dnia 13 stycznia 2016 r., znak: (...) ubezpieczona złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 08 lipca 2015 r. k. 51 a.s.).

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, jak również w aktach organu rentowego. Zdaniem Sądu, dokumenty w zakresie, w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia, są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Dokumenty te nie były przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem wynikające z nich okoliczności należało uznać za mogące stanowić podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Przy tym zaznaczenia wymaga, że stan faktyczny w niniejszej sprawie był bezsporny, a strony różniły się wyłącznie, co do oceny prawnej przepisów prawa materialnego, mających zastosowanie w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie S. P. od decyzji z dnia 13 stycznia 2016 r., znak: (...) jest niezasadne i jako takie podlega oddaleniu, natomiast postępowanie w zakresie odwołania od decyzji z dnia 28 maja 2015 r., znak: (...), jako bezprzedmiotowe podlegało umorzeniu.

W niniejszej sprawie istota sporu sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczonej przysługuje prawo do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury w myśl art. 110a ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 748 z późn. zm.).

Zgodnie z tym przepisem wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem art. 110 ust. 3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art. 15 ust. 5, jest wyższy niż 250%. Ustalenie wysokości emerytury zgodnie z cyt. przepisem może nastąpić tylko raz (ust. 2).

Wysokość emerytury podlega zatem ponownemu ustaleniu od podstawy wymiaru emerytury przeliczonej w myśl art. 110a ustawy emerytalnej, gdy zostaną spełnione łącznie następujące warunki: 1. do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe, przypadającą w całości lub w części po przyznaniu emerytury, tj. z okresu: kolejnych 10 lat kalendarzowych przypadających w ostatnich 20 latach kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości emerytury od przeliczonej podstawy wymiaru, bądź dowolnie wybranych

przez emeryta 20 lat kalendarzowych, w których podlegał on ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury, 2. nowo ustalony wskaźnik wysokości podstawy jest wyższy niż 250%.

Zgodnie natomiast z art. 110 i art. 11 powołanej ustawy, wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej z okresu kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszony został wniosek o przyznanie emerytury albo poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie emerytury, bądź 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury, jeżeli wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego (dotychczasowego).

W niniejszej sprawie, organ rentowy wydając decyzję z dnia 13 stycznia 2016 r., przeanalizował trzy warianty, w oparciu o które miałyby być przeliczona emerytura wnioskodawczyni. W pierwszej kolejności do wyliczeń organ rentowy przyjął 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających rok złożenia wniosku po raz pierwszy o naliczenie świadczenia, tj. z lat 1994-2003, wynoszący 273,63% ze wskazaniem, że jest on niższy niż wskaźnik z lat 1994-2003, który wynosił 273,76%. W dalszej kolejności organ rentowy, czyniąc stosowne wyliczenia przyjął 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających rok złożenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury, tj. z lat 1995-2004, wynoszący 273,26%, wskazując, że jest on niższy niż wskaźnik z lat 1994-2003 ustalony na dzień zgłoszenia wniosku po raz pierwszy, który wynosił 273,76%. W trzecim wariantcie, organ rentowy przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z okresu 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. z lat 1989-2008, wynoszący 236,99%, wskazując, że jest on również niższy niż wskaźnik ustalony na dzień zgłoszenia wniosku po raz pierwszy, który wynosił 273,76%. W ramach tego 20-lecia ZUS przyjął do wyliczeń zarobki ubezpieczonej za okres od 1989 r. do 2008 r. Musiały to być bowiem lata kalendarzowe przypadające bezpośrednio po sobie. Powyższy okres musiał uwzględniać zarobki ubezpieczonej przypadające w całości lub w części po przyznaniu jej emerytury. Emeryturę zaś wnioskodawczyni otrzymała na mocy decyzji z dnia 22 października 2007r. Ratio legis przepisu art. 110a ustawy emerytalnej polega na przyznaniu prawa do jednorazowego przeliczenia emerytury ubezpieczonym, którzy nie tylko przed przyznaniem prawa do tego świadczenia osiągnęli wysokie dochody, ale pracując po przyznaniu emerytury także osiągają wysokie dochody. Stąd do wyliczeń muszą być przyjęte zarobki takiego ubezpieczonego chociażby za jeden rok przypadający po uzyskaniu prawa do emerytury. W przypadku zaś ubezpieczonej i wariantu z 10 kolejnymi latami obejmującymi „najlepsze zarobkowo” lata wnioskodawczyni, uwzględniony nie mógł zostać jakikolwiek rok przypadający od 2007 r. (a więc od roku, w którym otrzymał emeryturę), lecz musiał to być rok kolejny. Organ rentowy wskazał jednak, że również w tym wariantcie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalony z okresu 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia, tj. 1989-2008, wynoszący 236,99% jest niższy wskaźnik ustalony na dzień zgłoszenia wniosku po raz pierwszy, który wynosił 273,76%.

W przedmiotowej sprawie, ubezpieczona nie spełnia zatem przesłanek do zastosowania powyższego przepisu, albowiem tak ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia, okazał się niższy od dotychczas przyjętego przez ZUS. Biorąc powyższe pod uwagę należało stwierdzić, że ubezpieczona nie spełnia zatem przesłanek do przeliczenia świadczenia w oparciu o art. 110 ust. 1 ustawy.

W przypadku zaś postępowania zainicjowanego odwołaniem od decyzji z dnia 28 maja 2015 r., znak: (...) zaistniały przesłanki do umorzenia postępowania na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. Powyższa decyzja została bowiem uchylona na mocy decyzji z dnia 14 lipca 2015 r., znak: (...). W związku z powyższym, postępowanie w zakresie odwołania od decyzji z dnia 28 maja 2015 r. było bezprzedmiotowe i podlegało umorzeniu, o czym Sąd orzekł w pkt 2 sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)